

Επανευαγγελισμός: μία σύνθετη ομιλητική διαδικασία (Δήμητρα Κούκουρα, Καθηγήτρια Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.)

/ [Πεμπτούσια](#)

Η εισήγηση της καθηγήτριας του Τμήματος Θεολογίας ΑΠΘ, Δήμητρας Κούκουρα, στο Συμπόσιο με θέμα «Ευαγγελισμός και Επανευαγγελισμός στην Ευρώπη του 21ου αιώνα» στη Θεσσαλονίκη.

Ο επανευαγγελισμός του λαού του Θεού στις σύγχρονες εκκοσμικευμένες κοινωνίες και ο ευαγγελισμός εκείνων που ακόμη δεν έχουν γνωρίσει τον Χριστό αποτελούν αδιάλειπτο χρέος της Εκκλησίας[1].

Η ανάγκη του ευαγγελισμού και οι αποδέκτες

Στο μήνυμα της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου των Ορθοδόξων Εκκλησιών τονίζεται εξ αρχής το χρέος της Εκκλησίας για τη μετάδοση του μηνύματος του Ευαγγελίου σε πολλαπλούς αποδέκτες. Σ' εκείνους που δεν έχουν ακούσει ποτέ για τον Ιησού Χριστό και το κοσμοσωτήριο έργο του. Και σ' εκείνους που έχουν άμεσες ή έμμεσες χριστιανικές καταβολές και πιθανότατα είναι βαπτισμένοι. Έχουν όμως αποχριστιανοποιηθεί για λόγους, που κυρίως σχετίζονται με το πνεύμα της εκκοσμίκευσης. Όσοι ανήκουν στις αυξανόμενες αυτές ομάδες είναι αδιάφοροι απέναντι στη χριστιανική πίστη. Πολλοί γίνονται επικριτές των Χριστιανών για τα λάθη τους. Άλλοι αποδεικνύονται πολέμιοι της Εκκλησίας. Αυτό το γεγονός οδηγεί στην απορία: όντως πρόκειται για λαό του Θεού ή για ένα πετρώδες χωράφι με σπόρους που έχουν νεκρωθεί; Τότε το χρέος της Εκκλησίας είναι μάλλον ο ευαγγελισμός και των εγγύς παρά ο επανευαγγελισμός[2].

Δηλαδή εξ υπαρχής το κάλεσμα σε μετάνοια και η μαρτυρία του Σταυρού και της Αναστάσεως του Χριστού της ειρήνης, της δικαιοσύνης και της ελπίδας. Αυτή η πραγματικότητα είναι ευρύτατα γνωστή σε δραστήριες ιεραποστολικές ομάδες νεωτέρων χριστιανικών κοινοτήτων, που αποστέλλονται προ πάντων από το Νότιο Ημισφαίριο και την Άπω Ανατολή, για να διδάξουν το Ευαγγέλιο στην Ευρώπη. Διότι διαπιστώνουν ότι οι κάτοικοί της, είτε «αυτόχθονες» είτε «επήλυδες», στην

πλειονότητά τους δεν το αναγνωρίζουν, δεν το βιώνουν και δεν το εφαρμόζουν. Οι ίδιοι ζηλωτές ιεραπόστολοι αψηφούν την ιστορική πραγματικότητα ότι η Ευρώπη στο σύνολό της άκουσε το Ευαγγέλιο από τους Αποστόλους και τους διαδόχους τους, επηρεάζοντας με τις αξίες του τον πολιτισμό της. Η διολίσθηση του ευαγγελισμού σε προσηλυτισμό και η καταπάτηση της εκκλησιαστικής δικαιοδοσίας δεν λαμβάνονται υπόψη. Σημασία έχει μία αχανής terra missionis: οι αναρίθμητοι κάτοικοι της Ευρώπης, οι οποίοι, στο πλαίσιο των πολλαπλών ελευθέρων επιλογών τους, εν αγνοία ή εν επιγνώσει, απορρίπτουν τον Χριστό. Το γεγονός αυτό οπωσδήποτε ανησυχεί έντονα τις ιστορικές Εκκλησίες της Ευρώπης, οι οποίες δηλώνουν την ανάγκη της εκ νέου μαρτυρίας του ευαγγελίου. Τον 21^ο αιώνα και πάλιν από την αρχή όπως τον 1^ο αιώνα και τους επόμενους δέκα που ακολούθησαν για τον πλήρη εκχριστιανισμό της Ευρώπης. Το ζητούμενο είναι η σπορά του λόγου και η καλλιέργεια ενός πολυσύνθετου χωραφιού που χρειάζεται προσεκτικές μεθόδους, για να αποδώσει νέους πνευματικούς καρπούς.

Μεταφορά του Ευαγγελίου και Θεία Λειτουργία

Ο επανευαγγελισμός, όπως και ο ευαγγελισμός, ξεκινούν από τη θεία λειτουργία και την έξοδο των ευαγγελιστών προς τον κόσμο, προς τους εγγύς και τους μακράν, όπως επισημαίνεται στο μήνυμα της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου:

Μετέχοντες στή Θεία Εὐχαριστία καί δεόμενοι ὑπέρ τῆς οἰκουμένης ὀφείλουμε νά συνεχίσουμε τή λειτουργία μετά τή Θεία Λειτουργία καί νά δίδουμε τή μαρτυρία τῆς πίστεως πρός τούς ἐγγύς καί τούς μακράν, συμφώνως πρός τή σαφή ἐντολή τοῦ Κυρίου πρό τῆς Ἀναλήψεώς Του: «καί ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἔν τε Ἱερουσαλήμ καί ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καί Σαμαρεία καί ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς» (Πράξ. 1:8).

Ἡ κατάληξη τῆς πορείας εἶναι πάλι ἡ θεία λειτουργία, εφόσον, κατά τὴν ἐντολή τοῦ Χριστοῦ, ὁ στόχος τῆς μαθητείας τῶν ἐθνῶν εἶναι τὸ βάπτισμα καὶ ἡ ἐνεργὸς μετοχή τους στο μυστήριον τῆς Ἐκκλησίας (Μαρκ. 16,15). Ἐνδεχομένως, ἐκτός ἀπὸ τὸ βάπτισμα, ἀν αὐτὸ ἔχει κάποτε τελεσθεῖ, ὁ στόχος τοῦ ἐπανευαγγελισμοῦ εἶναι ὁ ἴδιος: «ὅτι ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκοτῶν φῶς λάμψαι, ὃς ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ ἐν προσώπῳ Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Β' Κορ. 4:6).

Ἡ μαρτυρία τῆς πίστεως ἐκφράζεται με ποικίλους τρόπους: τὸ ἦθος τῶν Χριστιανῶν μέσα στὴν κοινωνία, τὶς δράσεις τους γιὰ τὴν ἀνακούφιση τῶν πασχόντων, τὴ συμβολὴ τους στὶς ἐπιστῆμες καὶ τὶς τέχνες, τὴν κραυγὴ καὶ τοὺς ἀγῶνες τους γιὰ τὴν ἐπικράτηση τῆς εἰρήνης καὶ τῆς δικαιοσύνης κ.ο.κ. Σὲ αὐτὴ τὴν περίπτωσιν τηρεῖται ἡ ἐντολή τοῦ Ἰησοῦ στους μαθητῆς του: «Οὕτω λαμψάτω τό φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καί δοξάσωσι τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς» (Ματθ. 5:16).

Ὅσοι κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ ψάλλουν συνειδητὰ, μετὰ τὴ θεία κοινωνία, ὅτι εἶδαν τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸ, ἔλαβαν τὸ ἐπουράνιον πνεῦμα καὶ βρῆκαν τὴν ἀληθινὴ πίστη μετὰ τὴν προσκύνησιν τῆς Ἁγίας Τριάδος[3], αὐθορμήτως στὴν καθημερινή τους ζωὴ ἐπιτελοῦν τὴ λειτουργία μετὰ τὴ Λειτουργία, δίνοντας συνεπὴ μαρτυρία τῆς πίστεως[4]. Ὅταν ὅμως τὸ φῶς τους τρεμοσβῆναι στὰ ἀπλά καὶ καθημερινὰ ἀλλά καὶ στὰ πιο σπουδαία, τότε ἡ πίστη τους ἀποδεικνύεται ἀσθενικὴ καὶ ἡ μαρτυρία τους στὸν κόσμον προβληματικὴ. Οἱ Χριστιανοὶ συχνὰ παρουσιάζονται ἐγκλωβισμένοι σὲ πολιτιστικὰ στοιχεῖα τοῦ παρελθόντος καὶ ἀποτυγχάνουν νὰ ὁμολογήσουν ἕνα Χριστὸ που εἶναι πάντοτε ἐπίκαιρος: ὁ ὢν, ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος. (Ἀπ. 1,4)

(Συνεχίζεται)

[1] <https://www.holycouncil.org/-/message>

[2] Σχετικὰ μετὰ τὴν ὁρολογία βλέπε σχετικὰ: <https://www.oikoumene.org/en/resources/documents/commissions/mission-and-evangelism/together-towards-life-mission-and-evangelism-in-changing-landscapes>

[3] Θεία Λειτουργία Ιωάννου του Χρυσσοστόμου

[4] Archbishop Anastasios, *Mission in Christ Way*, Holy Cross Orthodox Press- WCC Publication, Geneva, 2010, Clarification of the Phrase :Liturgy after Liturgy", p. 94-98.